

Carvoeirosta Helsinkiin kevällä 2013

Marja ja Risto Väjanen

Carvoeirosta Helsinkiin 2013

Sunnuntai 19.5.2013
Carvoeirossa

Huomenna liikkeelle. Kaikki on jo miltei pakattu. Viimeistely aamulla ja sitten matkaan. Täällä säät ovat muuttuneet ihmeen viileiksi. Talvikissamme arvaavat, että olemme lähdössä. Eivät jätä meitä hetkeksikään silmistään.

Maalis-huhtikuun vaihteessa, myrskyisän ja sateisen talven jälkeen, alkoi Portugalin kevät. Lämpötilat lähentelivät parhaimmillaan 30 astetta. Aurinkoa ja lämpöä riitti puolitoista kuukautta. Kukkaloisto oli ennennäkemättömän värikylläinen. Talvikuukausien kylmyys ja sateet haihtuivat hetkessä mielestä.

Nyt toukokuun puolessa välissä on ollut jo useampi viileä yö. Alle 10 astetta. Päivälläkin alle 20. Sopiva aika siirtyä pohjoiseen. Etenkin, kun uutisista luemme, että Suomen Lapissa mitataan kaikkien aikojen lämpöennätyksiä.

Maanantai 20.5.2013
Carvoeiro – Beja - Evora – Redondo – Évlas - Badajoz -Trujillo, 480 km

Lähdön hetkellä sadekuuroja ja asteita 15. Kello oli vähän vaille yksi, olimme pari tuntia myöhässä suunnitellusta. Kissat jäivät ihmettelemään terassille talvipalvelusväen poistumista. Tiesivät kuitenkin, että kesäsesongin myötä uutta entistä hövelimpää väkeä oli tulossa maisemiin.

Hyvä ajosää, mutta kuvauksen kannalta keho. Tovin kuluttua sää poutaantui. Risto totesi vienosti, että ”kun niitä tuhansia räpsittyjä kuvia ei koskaan näe missään?” Johon kuvaajan kommentti: ”Sitten, kun emme enää näitä matkoja voi uhkaavan vanhuuden ja häämöttävän höpertymisen vuoksi tehdä, niin sitten voimme katsella kuvia ja muistella menneitä.” Vastaus oli riittävän vakuuttava ja antoi kuvaajalle kuvausrauhan kaikille tuleville ihanille kuvauspäiville.

Karjalaitumet olivat kuivuneen heinän peitossa. Kukat olivat kukkineet. Portugalin huhtikuun kukkaloisto oli auttamattomasti ohi.

Onneksi olimme tehneet neljän päivän kukkaretken erikseen huhtikuun lopulla. Silloin matkamme suuntautui länsirantaa pitkin merelliseen Sesimbraan ja sieltä pyhiinvaeltajien Fatimaan. Fatimasta suuntasimme kohti vuoristoa. Serra da Estrela oli aina aikaisemmin näyttänyt meille jätävät kasvonsa, tähän olimme varautuneet. Yllätykseksemme saimme kokea lempeän vuoriston. Asteita oli päälle kahdenkymmenen ja tuuli kuin höyhenen hipaisu. Vuoristopurolot ryöppysivät vaahtopäinä alas kallioisia rinteitä matkalla Covilhästä Manteigasiin ja sieltä Seiaan.

Nyt Bejaa lähestyttäessä tien yli ojentelivat ylikulkusiltojen keskeneräiset rakenteet. Niitä oli kilometrin tai parin välimatkoin kymmenittäin. Silloille ei ollut tulo- eikä poistumisteitä. Työmaat olivat samassa jamassa kuin vuosia sitten. Rahat olivat ilmeisesti loppuneet ja projektin vastuunkantajat tipotiessään. Beja ohitettiin kolmelta. Asteita oli 19, puolipilvistä. Bejan jälkeen kohti Evoraa. Siltauurankoja edelleen.

Korkkitammimetsiä molemmin puolin tietä. Käväisimme kukkulan laelle muodostuneessa pienessä Santa Suzanan kylässä. Valkoiset, sinisillä ikkunanpielillä ja ovilla koristellut talot olivat juuri saaneet uuden maalikerroksen ja pihat olivat täynnä kukkia. Tien varsilla violetteja ja valkoisia kukkaniittyjä ja juuri kukintaansa aloittelevia viiniköynnöksiä. Ajelimme Alentejon maakunnassa perinteisten makujen reitillä (Rota dos Sabores). Matkan jatkuessa ukkospilvet mustasivat taivaan ja Redondossa ukkossade piiskasi vimmaisesti tuulilasia. Onneksi sade loppui yhtä nopeasti kuin oli alkanutkin.

Redondosta kohti Vila Viçosaa. Rumaa eucalyptusryteikköä tien molemmin puolin. Ennen Vila Viçosaa käännyimme Elvasiin. Lämpötila oli yhtäkkiä pudonnut 13 asteeseen. Vauraan näköisen Elvasin ohitimme kaksikaistaista avenuetta pitkin. Vaurautta piisasi korkkitammien, oliivi- ja viinitarhojen sekä marmorilouhosten ansiosta. Espanjan rajalle Badajoziin oli enää parikymmentä kilometriä.

Rajan ylitimme klo 18.45 Espanjan aikaa eli menetimme yhden tunnin. Sää parani koko ajan. Asteita 18 ja aurinko helotti lähes pilvettömältä taivaalta. Erilaiset viljelykset levittäytyivät hyväkuntoisen moottoritien molemmin puolin. Tien reunoja koristivat voikukankeltaiset pensaat.

Ennen Trujilloa jouduimme jälleen ukkoskuuroon. Avarassa maisemassa satoi ja paistoi samanaikaisesti. Osassa maisemaa oli vain mustanpuhuvaa pilvimassaa, sieltä täältä pilvimassasta putoili rajua sadetta ja pilvimassan takana paistoi aurinko siniseltä taivaalta. Kaiken kukkurana kaksinkertainen sateenkaari.

Trujillon vanhassa kaupungissa sijaitsevaan paradoriin tulimme ennen iltayhdeksää. Vettä tuli taas kaatamalla. Paradorrakennus on alkuaan 1500-luvulta, jolloin se toimi Santa Claran nunnaluostarina. Huoneemme oli tilava, tyyllillä entisöity ja erinomaisesti varustettu. Huoneen erikoishinta oli 80 € Amigos de Paradores-kortillamme saimme vielä viinilasilliset samaan hintaan.

Plaza Mayorin reunalla olevassa Victoria-ravintolassa nautimme neljän ruokalajin Menu nochen juomineen. Menu piti sisällään tapaksia, tuoretta parsaa ja iberiankinkkua sekä hanhenmaksacrepsejä, pääruokana grillattua possua ja päätteeksi suklaamoussea ja vaniljahyydykettä. Ja kaikki tämä kahdelle hengelle hintaan 27,50 €

Trujillon kapoiset kadut näyttivät yönpimeydessä samanlaisilta ja niinpä jouduimme tekemään muutaman korttelin mittaisen ylimääräisen kävelylenkin paradoria etsiessämme.

Tiistai 21.5.2013

Trujillo - Zorita – Guadalupe - Navalmoral de la Mata – Talavera - Toledo, 290 km

Aamiaisen nautimme entisessä luostarin kappelissa. Aamiaispöytä oli katettu alttarille, taustana keskiaikainen urkumusiikki. Tilasta vaikuttuneina asiakkaat nauttivat aamiaisiaan lähes äänettöminä.

Aamiaisen jälkeen kipaisimme kaupungin keskusaukiolle Plaza Mayorille, jota pidetään yhtenä Espanjan kauneimmista. Aukiota ympäröivät hyvin säilyneet keskiaikaiset rakennukset ja aukion laidalla on komea ratsastajapatsas, joka esittää Trujillossa syntynyttä inkavaltakunnan valloittajaa Francisco Pizarroa.

Puolilta päivin oli palattava paradoriin ja luovutettava huone. Suuntasimme keltaiselle maaseututielle kohti Zoritaa ja sieltä edelleen Guadalupeen. Extremaduran maakunnan maisemat olivat avaria ja pehmeästi kumpuilevia. Laajoja laitumia ja isoja nautakarjoja, taisteluhärkiä ja lampaita. Vuorijonot siinsivät horisontissa. Oliivipuita silmänkantamattomiin. Välillä siniset, valkoiset ja keltaiset niittykukat värjittivät maisemaa. Sitten punaisena hehkuvat unikkopellot valtasivat näyttämön. Taivaalla kaartelivat haikarat ja korppikotkat. Parin tuhannen asukkaan pyhiinvaelluskaupunkiin, Guadalupeen, saavuimme iltapäivällä.

Guadalupen Mudejar-tyyliin rakennettu massiivinen luostari, Real Monasterio de Nuestra Señora de Guadalupe, on liitetty Unescon maailmanperintöluetteloon vuonna 1993. Luostarin historia alkaa 1200-luvun loppupuolelta, jolloin paikallinen paimen löysi Guadalupe-joen rantapenkasta mustaa Madonnan esittävän kuvapatsaan. Oletetaan, että kuva oli piilotettu joenpenkkaan maurilaisten valtaan nousun aikaan vuonna 714. Madonnan löytöpaikalle rakennettiin kappeli ja kun kuningas Alfonso XI arveli Madonnan kuvan edessä rukoilemisen auttaneen hänet merkittävään voittoon, tuli kappelista kuninkaallinen pyhiinvaelluskohde. Tästä seurasi, että 1300-luvun lopulla kappelin oheen syntyi luostari, joka oli yksi Espanjan tärkeimmistä yli neljän vuosisadan ajan. Luostarin sairaalat ja lääketieteellinen koulu olivat tunnettuja ja useat merkittävät taiteilijat työskentelivät luostarissa. Siellä myös Kolumbus kiitti Jumalaa Amerikan löytämisestä. Luostarilla oli yhteys Espanjan siirtomaihin Etelä- ja Keski-Amerikassa ja Guadalupen Neitsyt on Meksikon kansallispyhimys, jolle on pyhitetty suuri basilika Mexico Cityssä.

Luostarikäynnin jälkeen katsastimme luostarin vieressä olevan Parador de Guadalupen ja nautimme lounaan katuravintolassa. Riston lammasruukku oli parasta mitä oli aikoihin saanut. Kolme sianpäättä ehdottomasti!

Päätimme ylittää Guadalupen vuoriston valkoista vuoristotietä pitkin Talaveraan. Olimme antavinamme Navigaattori-”Tomppalle” välietapiksi jonkun pikkukylän Talaveraan johtavan vuoristotien varrelta, jotta se ei ohjaisi meitä isommille teille. Mutta kun aikojen päästä tietaulussa luki Navalmoral de la Mata ja matkaa muutama kilometri, tajusimme olevamme väärällä reitillä. Olimme ajelleet aiottua paljon lännempänä tekojärvialueilla ja haikarayhdyskuntien keskellä. Kartturi (=Marja) oli tehnyt noin 50 ylimääräisen kilometrin virheen. Kuljettaja (=Risto) oli ihailtavan kärsivällinen. Ei moitteita eikä haitannut kuulemma yhtään. Harhareitin johdosta menetimme aikaa ja oli siirryttävä Talaveraan vievälle moottoritiele. Kolmenkymmenen yksilön korppikotkalauma kaarteli moottoritien yllä saaliin toivossa.

Toledoon saavuimme puoli yhdeksältä. Toledon ympäri kiemursi Iberian niemimaan suurin joki Rio Tajo (portugalilaisittain Tejo). Tajo-joen pituus on yli 1000 kilometriä, josta 716 kilometriä luikertelee Espanjassa, 47 kilometriä Espanjan ja Portugalin välisellä rajalla ja loput 275 kilometriä Portugalissa. Tajon alkulähde on 1600 metrin korkeudessa Albarracínin vuoristossa ja se laskee Atlantiin Lissabonin kohdalla. Tämä mainio joki kiersi Toledon lähes ympäri muodostaen luonnollisen vesiesteen kaupungin ympärille.

Toledon vanhassa kaupungissa sijaitsevaan hotelliin ajoimme Hondan ikkunat avoinna, sivupeilit supussa ja kartanlukijan käsi ikkunasta ulkona tunnustelemassa auton ja seinien välistä etäisyyttä. Tuntui, että kapea reitti ei lopu ikinä, ”Tomppa” hoki, että eteenpäin. Loppumetreillä usko loppui ja kun eteemme ilmaantui yllättävä kadun levennys, jätimme Hondan ja jalkauduimme. Löysimme Santa Isabel-hotellin muutaman sadan metrin päästä ja saimme ajo-ohjeet viimeiselle taipaleelle. Viimeiset sata metriä Marja kulki auton edessä ohjaten kuljettajaa käsimerkein milloin oikealle milloin vasemmalle. Millimetrin tarkkaa ajoa tuskanhiki otsalla, mutta ilman naarmun naarmua. Että pitikin hotelli valita vanhan kaupungin sydäimestä! Hotellilla oli autotalli ja siksi olimme päätyneet valinnoissamme tähän hotelliin. Autotalli oli hyvä pienille autoille, mutta täynnä betonipylyväitä ja näin ollen ahdas maasturille. Hotellin henkilökunnan avustuksella saimme Hondan tallin ainoaan vapaaseen parkkiruutuun.

Olimme etukäteen varautuneet majoittumaan tunkkaiseen huonekopperoon, mutta mitä vielä. Huone (115) oli pienen yksilön kokoinen. Leveä vuode, sohvaryhmä, työskentelynurkkaus. Hinta yöltä 70 euroa aamiaisineen, lisäksi autotalli 10 € Maksuton Wifi-yhteys toimi moitteettomasti. Huoneessa olisi viihtynyt vaikka viikon. Hotelli Santa Isabel oli juuri uusittu ja sijainti loistava. Vanha keskusta muutaman minuutin kävelymatkan päässä. Ihanteellinen hotelli ilman autoa Toledoon tuleville tai pienellä autolla liikkuville. Hotellin kattoparvekkeelta oli komeat näkymät kaupungin kattojen yli ympäröivälle maaseudulle.

Emme vielä tässä vaiheessa onneksi tienneet minkälaista tuskaa kaupungista poisajo tuli meille seuraavana päivänä tuottamaan.

Keskiviikko 22.5.2013

Toledo – Sonseca – Orgaz – Mora – Villacañas - Quintanar de la Orden – Belmonte – Clemente - Alarcón, 260 km

Asteita 21. Puoliaurinkoista. Parin aamupäivätunnin aikana oli tarkoitus muodostaa kuva tästä Kastilia - La Manchan itsehallintoalueen pääkaupungista ja teräksen sekä miekkojen kaupungista. Toledo oli muinoin tunnettu miekoistaan ja on yhä veitsien ja muiden terästuotteiden valmistuksen keskus. Miekka- ja veitsikauppoja oli joka korttelissa.

Aloitimme Leonardo da Vinci – El Inventor -näyttelyllä. Näyttelyn mainoksen olimme havainneet illalla erään museon ulkoseinällä. Lahjakas Leonardo di ser Piero syntyi 15.4.1452 keskelle Italian renessanssia Vincin kukkulakaupungissa ja sai sukunimen da Vinci (da Vinci = Vincistä). Hänen monipuolisesta lahjakkuudestaan ja loputtomasta uteliaisuudestaan on jäänyt jäljelle merkittävä taiteellinen ja kirjallinen perintö. Insinööripuuhien lisäksi, häntä kiinnostivat mm. kasvitiede, geologia, kartologia, astrologia, alkemia ja matematiikka. Hänen keksintöihinsä kuuluivat mm. sillat, sotakoneet, erilaiset lentohärvelit ja riippuliitimet, aurinkovoimalat ja soittimet. Hänen suunnitelmistaan suhteellisen harvat toteutettiin tai oli mahdollista toteuttaa hänen elinaikanaan, mutta kun näyttelyn vekottimiin ja piirustuksiin tutustui, tuntui kuin kaikki nykyajan keksinnöt juontaisivat alkunsa Leonardo da Vincin ideoista.

Näyttelyn jälkeen ihmettelimme kaupungissa tapahtuvaa uurastusta. Värikkäitä vaakunoita ja viirejä viritettiin katujen yli ja talojen seinille, isoja metallilyhtyjä katujen varsille, esiintymislavoja aukioille, katoksia ja värikkäitä koluja pysytettiin joka puolelle. Valmistelu muistutti viime marraskuussa Cáceresissa näkemiämme kolmen uskontokunnan (kristityt, arabit, juutalaiset) keskiaikaismarkkinoiden valmistelua.

Puolenpäivän tietämissä hotellin vastaanoton poika ajoi Hondan ulos tallista. Oli hänelläkin veivaamista betonipylväiden välissä ennen kuin Honda oli ulkona.

Ulosajo kaupungista oli yksinkertaisesti KAMALA. Oli yksi ainoa yksisuuntainen poistumisreitti. Reitin alkupäässä varoitettiin, että kulkuneuvon maksimileveys sai olla enintään 1,9 m. Hondan virallinen leveys oli 1,82 m. Pakko oli lähteä yrittämään, kun muuta poistumistietä ei ollut. Sen lisäksi, että reitti oli kapea, se myös kiemurteli niin kuin vanhojen kaupunkien kaduilla on tapana. Olimme aivan varmoja, että juutumme seinien väliin emmekä ikinä pääse sen enempää eteen kuin taaksepäinkään.

Ikuisuudelta tuntuneiden kauhunhetkien jälkeen pääsimme leveämmälle väylälle. Taaksemme oli ehtinyt kertyä pitkä jono pienempiä autoja. Kaikki seurasivat jännitysnäytelmäämme suurella mielenkiinnolla. Oli ihmeiden ihme, että Hondan kyljet säästivät naarmuilta. Vannoimme, ettemme enää kuuna kullan valkeana järjestä itseämme moiseen tilanteeseen. Saapa nähdä. Olemme aiemminkin vannoneet vastaavia valoja.

Päästyämme ulos kaupungista otimme suunnaksi Sonsecan. Maasto kumpuilevaa. Avaraa. Suorat oliivipuuvistöt halkoivat rinteitä ristiin rastiin. Myös unikkopeltoja. Haikarat eivät tykänneet näistä seuduista. Niistä ei näkynyt siiven huiskaustakaan koko päivänä ja eilen niitä oli ollut kaikkialla.

Espanja on maailman kolmanneksi suurin viinintuottaja Ranskan ja Italian jälkeen. Ja sen kyllä huomasi. Silmänkantamattomiin La Mancan alueen viiniköynnöksiä. Näin kuvaillaan Manchan punaviinejä: *"Kuuden rypäleen sekoitus, sinipunainen. Lihaisa ja mattamainen tuoksu. Kypsää kirsikkaa ja kuivaa mustaherukkaa. Täyteläinen, hapokas ja tanniininen, minttuinen ja mustikkainen maku, pääosassa Tempranillo ja Garnacha."* Suositellaan erityisesti karitsanlihan ja lampaanmaidosta valmistettujen manchegotyyppisten juustojen kaveriksi.

Laajimmat viiniköynnösalueet mitä ikinä olimme nähneet. Mahtaa olla vilske viininkorjuun aikaan. Missä kausityöläiset asuvat, miten ruokitaan, miten heitä kuljetetaan paikasta toiseen? Olisipa mielenkiintoista olla näkemässä. Ohi vilahtelevat kylät olivat täynnä teräksisiä viinisammioita.

Quintanar de la Ordenissa suoritimme Hondan pesun itsepalveluna. Niin kova paine käsisuihkussa, että metallipäinen letku karkasi käsistä ja pomppi vimmatulla vauhdilla edestakaisin ja hakkasi Hondaa ja meitä, kunnes saimme siitä kuristusotteen ja letkun tanssin loppumaan. Olisi voinut käydä huonosti. Mutta onneksi ei käynyt. Auton ikkunat tulivat puhtaiksi ja me siinä samassa.

Ennen Belmontea poikkesimme Mota del Cuervossa kuvaamassa entisöityjä tuulimyllyjä. Alun perin 23 tuulimyllystä oli jäljellä enää 7. Don Quijote (El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha) ja hänen uskollinen palvelijansa Sancho Panza taistelivat aikanaan näitä ”jättiläisiä” vastaan. Risto muisti, että joskus aikaisemminkin olimme tässä poikenneet. Sää oli silloin sateinen ja kuvia ei saatu. Nyt saatiin.

Belmontesta valkoiselle tielle Clementeen. Kello oli vähän yli neljä. Ihanat maisemat ja tiekin maasturille sopiva. Laakeat viiniviljelmät jäivät taakse ja maisema muuttui kumpuilevaksi ja metsäiseksi.

La Alberca de Záncarassa menivät reittisuunnitelmat uusiksi liikenneympyrässä hääränneen poliisiratsian vuoksi. Hätätäpäisämme emme kääntyneet sinne minne piti, vaan käänsimme äkkiä ympyrän ensimmäisestä poistumasta ulos. Meitä oli varoitettu, että Espanjan poliisi sakottaa mielellään turisteja tyylillä rahat käteen tässä ja nyt. Sakotuksen aiheita oli kuulemma kymmeniä. Emme tohtineet jäädä kuuntelemaan, mistä kaikesta meitä olisi sakotettu. Äkkipoistumasta aiheutui lähes 40 ylimääräistä ajokilometriä.

Alarcónin paradoriin saavuimme hyvissä ajoin ennen seitsemää. Keskiaikainen Parador-linna kohosi majesteettisena Jucar-joen rannalla. Linna oli korkealla kukkulalla ja joki kiemurteli alhaalla laaksossa lähes ympäri linnan. Näky oli maalauksellinen. Vastaanoton, vain espanjaa taitava, ynseä nuori virkailijatar ei ollut tehtäviensä tasalla. Kyseessä oli sentään parador kalleimmasta päästä. Yön hinta eläkeläisalennuksin 202 € Emme ehkä olleet tarpeeksi kuninkaallisen oloisia. Pelkäsikö peräti, että linnan maine saa särön, kun tämänkin näköiset rehvelit sinne sisään tunkevat?

Muslimien 700-luvulla rakentamalla linnoituksella oli värikäs historia. Arabit pitivät linnaa hallussaan usean vuosisadan ajan, kunnes vuonna 1184 kuningas Alfonso VIII joukkoineen kaappasi linnoituksen. Villenan markiisi, D. Juan Pacheco rakennutti linnan 1400-luvulla sellaiseksi kuin sen nyt näimme.

Linna oli täydellisesti peruskorjattu ja avattu uudelleen käyttöön vuonna 2003. Linnan keskiaikainen henki on säilytetty huonekaluissa, tekstiileissä ja tilojen koristeluissa.

Huoneemme 104 oli ollut Gascañan herttuattaren, Leonor Plantegenetin huone. Leonor oli Alfonso VIII:n puoliso. Huoneen seinien paksuus (1,4 m) pisti erityisesti silmään. Seikka, joka katapulttihyökkäysten aikoihin oli linnojen tärkein ominaisuus. Paradorin kaikkien huoneiden kerrottiin olevan erilaisia. Tämä ainakin upeine ikkunasyvennyksiin ja katosvuoteineen oli täydellinen. Paitsi kylpyhuone, josta muutama sana myöhemmin.

Emme jääneet aristokraattiseen huoneeseemme vaan kiirehdimme kyläkatselmukselle. Se oli äkkiä tehty. Yhtä katua aution kylän päähän ja toista takaisin. Tuli mieleen Pekka Lipposen tarina ”Kuollessa kaupungissa kummittelee”. Kissoja sentään oli. Erityisen hellyttävä oli topakka kissaemo, joka retuutti punakirjavaa, jo hieman varttuneempaa poikastaan niskasta läpi ulkoilmaravintolan terassin. Siitä kohti läheistä kujaa. Ryhdikkäästi ja määrätietoisesti. Kun vastaan tuli koira, pörhisti emo häntänsä ketun lukemiin, tiukensi otettaan pennun niskasta ja valmistautui puolustautumaan. Koira kuitenkin luikki varovasti kadun viertä ja kissaemo jatkoi päättäväisesti muuttomatkaansa pentu hamppaissaan ties minne kylän toiselle laidalle.

Amigos - kortilla saimme jälleen paradorin baarista viinilasilliset, jonka jälkeen marssimme illalliselle vieressä olevaan Hotel Spa Villa de Alarcóniin. Loistava illallinen, jopa Risto antoi pihvilleen 3 sianpäättä. Marjan lampaankotletit olivat erinomaiset ja tarjoilu ja henkilökunta toista maata kuin paradorissa.

Juhlattuulemme oli katossa. Kyläkierrokselta hankittu kuohuviinipullo poksautettiin auki kuninkaallisen huoneemme paksuseinäisessä ikkunasyvennyksessä. Kynntilälyhdyn loisteessa nautiskelimme kuohuvaista ennen katokselliseen kuningasvuoteeseen kellahtamista.

Torstai 23.5.2013

Alarcón – Motilla – Cuenca – Priego – Beteta - Molina De Aragón – Soria, 350 km

Herätys yhdeksältä. Paradorin suihku oli aivan kamala. Samaa maata eilisen autonpesuletkun kanssa. Omapäisesti riekkuva käärme, joka ei pysynyt kuin tiukassa käsiotteessa. Vesi roiskui ympäri huonetta kastellen kaiken. Ovea ei tietenkään nykyajan kylpyhuoneissa ole. On vain iso avoin aukko olohuoneeseen. Tämä design ei toiminut ollenkaan. Onneksi wc oli sentään oven takana erikseen.

Aamiaista ei tarjottu seisovasta pöydästä, vaan piti tilata joka lajike erikseen. Lajikkeita toki oli jos arvasi tilata. Aamiaisen jälkeen kiipesimme linnan katolle, josta oli huikeat näkymät ympäröivälle maaseudulle. Parikymmentä korpikotkaa kaarteli päämme yläpuolella. Kirkon kellot soivat tiuhaan, pikkuruuisessa kylässä oli 4 kirkkoa. Viideskin oli ollut, mutta oli tuhoutunut ajansaotossa.

Paradorin jätimme puolilta päivin. Hyvästelimme Alarcónin pikkukylän ja suuntasimme kohti Motillaa. Taivas oli pilvetön ja asteita 18. Motillan jälkeen tietä reunustivat vinksottavat mäntymetsät. Juuri kun ehdimme todeta, että maisemallisesti aika vaatimatonta seutua, aukenivat tien molemmin puolin upeat peltomaisemat vajaa 20 km ennen Cuencaa. Olimme 1200 metrin korkeudessa. Ihan huomaamatta sinne kavunneet. Ajelimme La Ruta del Mimbrea (Pajunvitsareitti) Cuencaan ja sieltä kohti Priegoa. Täällä kasvavat pajut olivat ominaisuuksiltaan parhaita erilaisiin punontatöihin.

Hetkellisesti laajempia maisemakokonaisuuksia, mutta pääasiassa tietä reunustivat sekalaiset metsä- ja pajupöheiköt ja peltotilkut. Karua maisemaa. Priegossa, saviastoiden kaupungissa, joimme kahvit ja kävelimme tovin. Sitten vihreälle vuoristotielle. Reitti oli upea. Jylhää vuoristoa, tie kiemurteli vuorten lomassa. Molinasta oli hyvä tie Maranchoniin viljavaa laaksoa myötäillen. Maranchonista keltaista tietä Medenaceliin. Matkan varrella kymmeniä lammaslaumoja, pulleita ja isoja, paimenineen ja paimenkoirineen. Medenacelissa Soriaan lähdetessä oli runsaasti tietöitä, liikenne sujui kuitenkin hyvin. Osa matkasta Soriaan oli valmista moottoritietä. Vihreät peltomaisemat, paljon tuulimyllyjä, muutama pilvenhattara ja asteita 14.

Olimme päättäneet yöpyä Soriassa, jonne saavuimme seitsemän jälkeen. ”Tomppa” kertoi, että kaupungissa on myös parador. Päätimme vilkaista sitä. Parador sijaitsi korkealla kukkulalla 10 minuutin kävelymatkan päässä kaupungin keskustasta. Rakennus oli uudehko ja iso, ei historiallinen. Neljä tähteä, arvelimme kalliiksi. Huoneita oli vapaana ja kun esitimme paradorin Amigos kortin ja vielä Golden Age-tiedot päälle, niin saimme loistavan huoneen isolla lasitetulle parvekkeella hintaan 80 € Näkymä parvekkeelta oli huikea.

Teimme pienen kävelyn ympäristöön. Jäätävä vuoristotuuli sai meidät palaamaan pikaisesti sisätiloihin. Nautimme baarissa talon Amigos-korttilaisille tarjoamat viinilasilliset ja kolmen sianpään menu-illallisen söimme paradorin ravintolassa. Neljä toinen toistaan herkullisempaa ruokalajia ja jälkiruoka. Jokainen ruoka-annos oli kuin pieni taideteos. Loistava kokonaisuus. Paras illallinen tällä matkalla. Jo tämän takia on Sorian paradoriin tultava uudelleen. Huoneen WiFi-yhteys toimi hienosti. Kaikki ihan täydellistä. Suosittelemme. Kylpyhuonekin oli normaali. Istuimme vielä tovin lasitetulla parvekkeella täyskuutamossa.

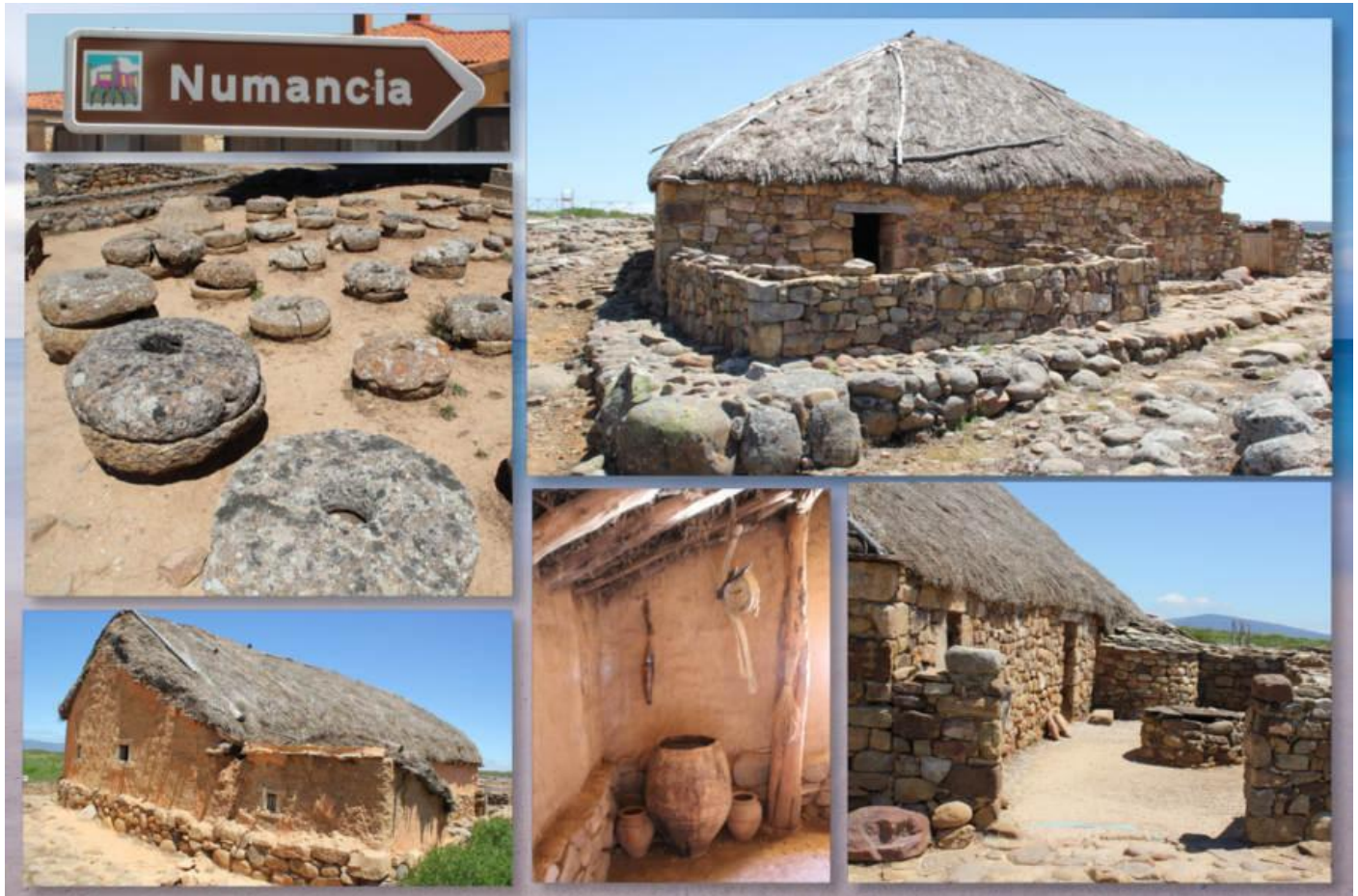
Perjantai 24.5.2013

Soria – Numancia - Arnedo – Estella - Etxarri Aranat - Cibourne, 340 km

Sorian tutkimisen jätimme seuraavaan kertaan ja suuntasimme 8 kilometrin päähän Numantian (esp. Numancia) raunioille Cerro de la Muelan kukkulalle Kastilian ylängöllä. Numantiasta tuli noin vuonna 300 eaa. alueella asuvien keltiberien pääkaupunki, josta on arkeologisten kaivausten myötä saatu runsaasti tietoa. Alueella on tehty arkeologisia tutkimuksia 1800-luvulta lähtien. Kaupunki oli tärkeässä roolissa Numantian sodan aikana vuosina 154–133 eaa. Vuonna 133 eaa. Rooman senaatti antoi Scipio Aemilianus Africanus-nimiselle sotapäällikölle käskyn tuhota Numantia. Lähes vuoden piirityksen jälkeen nälkäiset numantialaiset päättivät polttaa kaupunkinsa ja kuolla mieluummin vapaina kuin orjina. Espanjan kielessä tunnetaan edelleen adjektiivi "numantino", joka tarkoittaa sitkeää taistelua ylivoimaa vastaan. Joka kesä, heinäkuun viimeisenä lauantaina, Numantian raunioilla esitetään katkelmia roomalaisten ja numantialaisten välisistä taisteluista.

Numantian jälkeen vihreälle tielle kohti Arnedoa Tie oli vaihtelevassa kunnossa, välillä hyvä, välillä tosi huono ja siltä väliltä. Maisemat olivat jylhät, merkittäviä kallioita, solisevia vuoristojokia, asteita alimmillaan 10. Kirkas taivas. Kivisiä kyliä, korppikotkia. Pörröisiä koiria ja koiranpentuja, lammaslaumoja, lehmiä.

Ja sitten Villar del Riossa yks kaks tie poikki, silta suljettu. Ei päästy joen yli eikä merkintöjä kiertotiestä. Siinä ihmettelimme auton ulkopuolella, mitä tehdä. Onneksi paikalla pelmahti joen vartta valkoisella fiatilla nuori tyttö. Pysähtyi ja riensimme juoksujalkaa selvittämään joen ylitystä. Tämä luoja ilmestys täällä vuorten syleylyssä puhui vielä hyvää englantia, joten saimme häneltä ohjeet matkan jatkamiseksi. Ensin ajetaan pari kilometriä jokea myötäilevää kapeaa hiekkatietä eli tietä, jota hän juuri oli tullut, jonka jälkeen voidaan ylittää joki.

Päästyämme joen toiselle rannalle jatkoimme jokea myötäilevää keltaista tietä. Välillä kapusimme vuoren rinteille, sitten taas alas joenuomaan. Karu ja kaunis reitti. Arnedillossa kaarteli paljon korppikotkia ja katuelämä oli vilkasta. Vilkaasti virtaava joki solisi koko ajan tien oikealla puolella. Arnedosta jäi mieleen vain punaiset hiekkakivikalliot ja kallioihin kaiverretut lukuisat luolat. Se on Riojan alueen kolmanneksi suurin kaupunki, n. 14500 asukasta ja talous perustuu kenkäteollisuudelle. Näillä alueilla on ollut asutusta jo neoliittisella kaudella (n. vv. 6000-3500 eaa.).

Arnedon jälkeen vuoriston poikki kohti Estellaa. Korkeimmillaan olimme lähes 1,5 kilometrin korkeudessa. Sää oli hyytävän kylmä. Reittivalintamme Estellasta eteenpäin Etxarri-Aranatiin osoittautui sekavaksi. Poukkoilimme välillä Allos – Lerate – Allos edestakaisin ennen kuin pääsimme Arizalan, Abarzuzan ja Lizarragan kautta selville vesille.

Lizarragaan laskeuduimme ”neulansilmä vasempaan ja toinen oikeaan”-tyylillä. Yhdessä neulansilmässä iso hevonen tuijotti pientareella intensiivisesti tulevaa vilkasta autoliikennettä. Aivan kohdalla huomasimme hevosen takana heinikossa vastasyntyneen varsan makuulla. Miten olivat tuohon joutuneet? Mutkaista vuoristotietäkö kavunneet? Maasto oli sellaista, että vain tietä pitkin tuohon paikkaan pääsi tai siitä pois. Ja oli mahdoton kuvitella, että äitiheppa hontelon varsansa kanssa olisi voinut lähteä kapeaa ja mutkaista tietä myöten tallustamaan alhaalla laaksossa oleville laitumille. Liikenne oli vilkasta ja tie kapea, emme voineet pysähtyä. Jäi harmittamaan, että emme pysähtyneet ja hankkineet apua hevosäidille varsoineen.

Vihreän tien reittimme oli nimensä väärtti. Pientä ongelmaa oli reitillä pysymisessä paikka paikoin, mutta saimme ajettua sen viimeistä taivalta lukuun ottamatta. Vaikka kuinka ”Tompalle” kerroimme haluavamme välttää moottoritteitä, niin eikö tuo mokoma usuttanut meidät San Sebastianin moottoritielelle eikä päästänyt pois millään.

Ranskan rajalla sijaitsevan Cibournen tuttuun Ibikseen saavuimme kahdeksan jälkeen. Hotelli oli ennallaan, mutta autotalli oli kokenut laajennuksen useampaan kerrokseen. Ibis ei tuntunut enää samalta kuin ennen. Olimmeko totuttaneet itsemme liian ylelliseen matkantekoon? Ibis tuntui kalliilta.

Illallinen kaupungilla. Marjan valinnasta 3 sianpäättä ja Ristolta omalle valinnalleen 2 sianpäättä. Tonnikala ei ollut ”oikeaa tonnikalaa”. Marjan baskilainen mantelitorttu oli taivaallista, samoin rapea anka.

Palatessa hotellille puhalsi hyytävä tuuli ja sade piiskasi kasvoja, asteita 10. Kuinka voi olla näin kylmä tähän aikaan vuodesta?

Lauantai 25.5.2013

Cibourne (St. Jean de Luz) – Bordeaux - Libourne – Galgon – St. Savin – Reignac - Royan, 360 km

Puolipilvistä, 14-15 astetta, kylmä tuuli. Jätimme Hondan talliin ja kipaisimme sillan yli St. Jean de Luziin puolelle, jossa oli vilkas lauantaikuhina. Eilen uhattuja sateita ei näkynyt onneksi missään. Ihania baskikauppoja. Kävelimme rantakadulla, joku rohkea oli uimassa. Aamiainen keskusaukiolla. Tai paremminkin kyseessä oli jo lounas, olihan kello yli puolen päivän. Kinkku-juustomunakkaat maitokahvin kera. Oli mukava seuraila baskikaupungin elämäntapaa. Jotenkin tykkäämme niin tämän kaupungin ilmapiiristä! Aina on hyvä mieli jo pelkästä kadulla kuljeskelusta.

Kahdelta haimme auton Ibiksen tallista ja ajoimme moottoritielelle suuntana Bordeaux. Isoja tietöitä. Kaksikaistaista moottoritietä laajennettiin kolmikaistaiseksi. Onneksi lauantaan liikenne oli kohtuullista ja matka eteni joutuisasti. Lämpömittari näytti 16 astetta ja aurinko paistoi. Libournesta vielä moottoritietä Galgoniin, jonka jälkeen siirryimme pienten ylimääräisten kiepausten jälkeen viinitiluksia halkovalle tielle D18 kohti Royania.

Bordeaux'n alue tunnetaan yhtenä maailman laadukkaimpien viinien tuottajana. Alueella on noin 7000 viinitilaa. Tie kiemurteli viinitilusten halki ja viinilinnat vilahtelivat tien molemmin puolin. Tienvarsikylteissä vilahteli ”Pomerol et ses Châteaux” ja alla luettelo lähistöllä olevista viinitiloista. Autoilijoiden piti ohittaa kaikki viininmaisteluhoukutukset huokausten kera. Bordeaux'n Pomerolista, joka on Bordeaux'n viinialueista pienin, tulee maailman kallein punaviini, Château Petrus. Esimerkiksi vuoden 2000 Petrus-punaviinipullosta on pulitettava 3300-21000 €

Voi ei, taas eläinkuntaan! Tällä kertaa kaksi suloista, kiharakarvaista terrierin pentua keskellä tietä toikkaroimassa. Tie vilkas kuin mikä ja nämä höperöt juoksivat kaistalta toiselle sikin sokin. Meidän alle eivät jääneet, mutta tuolla menolalla kyllä jonkun muun...

Kaikki mahdolliset kesäkukat hehkuivat läpiajettavissa kylissä. Valitsemamme reitti oli täysosuma. Rauhallista etenemistä ja kauniita maisemia.

Royanin hotellimme, Le Trident Thyrsé, oli sympaattinen perhehotelli. Siellä meitä myöhään saapuvia odotti koko perhe. Parvekkeellinen huone riittävine varusteineen 70 euron hintaan ja lisäksi ilmainen pysäköinti yksityispihalla tuntuivat varsin kohtuullisilta Ranskan hintatasoon verrattuna.

Illallispaikaksi valitsimme umpimähkään italialaisravintolan. Ja voi surku, kopallisen siansaparoita sai Riston pihvi. Marjan canard-annoksen sijaan ainakin yhden sianpään.

Sunnuntai 26.5.2013

Royan – Marennes – Marans - La Tranche sur Mer - St. Nazaire, 350 km.

Tyypillisen ranskalaisen patonki-marmeladiaamiaisen jälkeen päivä alkoi Royanin rantatien edestakaisin ajolla. Ihania taloja ja kukkaistutuksia, ulkoilmakahviloita ja sunnuntain vuoksi paljon ulkoilijoita, juoksijoita, jopa sauvakäväljöitäkin.

Sää oli puolipilvinen ja asteita puolenpäivän aikaan 14. Matka jatkui niin rantoja pitkin kuin mahdollista osterikaupunki Marennesiin. Marennesissa annoimme ”Tompalle” osoitteeksi Marans. Halusimme pysyä mahdollisimman lähellä rantaa, mutta ei moottoritiele eikä La Rochelleen. Läpiajetut kylät näyttivät autoilta, ei ristinsielua missään. Värikkäitä ikkunaluokkuja oli sentään. Pääasiassa sinisiä. Mutta myös liloja, tummanpunaisia ja keltaisiakin.

Matkalla Maransista La Tranche sur Meriin oli laajoja unikko- ja rypseltoja, entistä meren pohjaa ja niin tasaista kuin vain olla voi. Ihan kuin Pohjanmaalla. Riston DNA:ssa äidin puolelta on varmaan säilynyt näiden latteiden maisemien kaipuu, kun taas Savon kivikkopeltoja DNA:ssaan kantava Marja piti maisemaa kuolettavan yksitoikkoisena. Jos tähän asti läpiajamamme kylät olivat olleet autoita, niin La Tranche sur Mer ei ollut. Sen keskusta oli tupaten täynnä myyntikojuja, ulkoilmaravintoloita, ihmisiä ja autoja. Olisimme pysähtyneet hetkeksi, mutta emme löytäneet yhtään kolaa, mihin Hondan olisi voinut jättää.

Matka jatkui rantareittiä Les Sables d'Olonne – St. Jean de Monts – Beauvoir sur Mer – Pornic. ”Tompalle” annetut lyhimmän reitin ohjeet aiheuttivat jälleen kerran mielenkiintoisia yllätyksiä. Jouduimme asumattomille laidunteille ja kierroksia ja kaarroksia tehtiin sinne tänne. Jossain vaiheessa havaitsimme, että bensakin oli loppumaisillaan ja ranta-seudulta avoimen aseman löytäminen sunnuntai-iltana ei ollutkaan ihan yksinkertaista. Lopulta, kun enää kymmenisen kilometriä olisimme voineet ajaa, löysimme Intermarcheen aseman. Korttisysteemi tuotti päänvaivaa, mutta onneksi paikalle osui nuorimies, joka kädestä pitäen neuvoi miten toimia ja vahti, että tankkasimme oikeaa laatua ja että saisimme polttoaineemme.

Illansuussa olivat aistit turtana, nälkä ja jano vaivasivat eikä yösiesta ollut mitään tietoa. Risto selasi Ibis-kirjaa ja valitse entten tentten-metodilla: Saint-Nazaire Trignac. Kello oli saapuessamme melkein 23. Olimme ikionnellisia, että huone löytyi. Huone oli juuri uusittu, leveä vuode, taulutelevisio ja ilmainen WiFi. Kylpyhuone oli tavanomaista tilavampi. Asiallinen ja ilman nykyajan kummallisia lasiseiniä ja muita kommervenkkejä. Suihku osoittautui matkan parhaaksi.

Vastaanotossa oli Ranskan suloisin poika, joka taikoi meille maittavat iltapalat, vaikka ravintola oli jo suljettu. Aamiaispatonkien jälkeen emme olleet pistäneet suuhumme murentakaan. Riston nälkä taittui peruna-jauhelihalaatikolla ja Marjan chevre-tomaatti-voileivällä. Pastikset aluksi ja oluttuoppi sekä lasi punaviiniä. Tuo kaikki hintaan 35 € Huoneesta maksoimme viikonloppuhinnan 59 €, viikolla hinta olisi ollut 74 €.

Maanantai 27.5.2013

St. Nazaire – Pornichet - Le Puolique - Barz sur Mer - Le Croisic – Carnac – Lorient – Quimper - Brest, 275 km.

Erinomainen aamiainen, aitoa kinkkua eikä kasaan puristettua sotkua. Hyvät juustot, rapeat patongit ja omenasose kuin isoäidin kattilasta. Café au lait erinomaista. Huomasimme lähtiessämme, että Ibiksen pihalla oli asiallisen kokoinen uima-allas ja tilava ulkoterassi. Ibis sijaitsi St. Nazairen kauppakeskus- ja pienteollisuusalueella. Mutta se ei haitannut, päinvastoin. Se oli yösydännä helppo löytää ja aamulla pystyi tekemään ostoskierroksen lähellä oleviin ”tarjoustaloihin”. Suositeltava yöpymispaikka. Annoimme 3 sianpäättä tälle Ibikselle.

Saint Nazairesta suuntasimme taas rantareitille. Ensimmäinen rantakaupunki oli Pornichet, sitten Le Pouliguen ja Batz sur Mer sekä helmenä pohjalla kalastajakaupunki Le Croisic, Panjan ja Harrin mielikaupunki. Le Croisic poikkesi muista. Siellä ei näkynyt ainuttakaan nykyaikaista rantahotellia. Le Croisicin kaduilta huokui entsaikojen meininki, vanhoja kivitaloja, ihania kalaravintoloita ja kymmeniä crêpes-baareja. Oli lounasaika ja pöydät notkuivat erilaisista merenelävistä. ”A plateau de fruits de mer” näytti olevan jokaisen ravintolan ”sisäänheittohoukutusena”.

Lounaan sijaan piipahdimme taidenäyttelyssä: maalauksia ja valokuvia. Parhaat valokuvat olivat henkilökuvia Kaukoidästä. Valokuvaaja oli käynyt Suomessakin, Savukoskella ja ihastunut lumeen ja revontuliin. Oli myös asunut Portugalissa ja tunsii Algarven, Lissabonin ja Porton. Tällä hetkellä herra piti majaa Le Croisicissa. Nimi ei valitettavasti jäänyt mieleen.

Lounasravintolat oli suljettu sillä aikaa kun olimme taidenäyttelyssä. Onneksi löytyi kuitenkin yksi avoinna oleva baari, josta saimme calvadosliekityt omenaletut ja mukilliset siideriä.

Sitten matka jatkui mahdollisimman nopeaa reittiä Carnaciin. Asteita oli 18 ja puolipilvistä. Hyvä sää, mutta huomi-
seksi oli luvattu sadetta. Alppiruusut ja sireenit olivat täydessä kukassa. Tienposket päivänkakkaroita täynnä. Päätet-
tiin olla poikkeamatta Carnaciin aikataulusyistä, kello oli jo 17.45 ja matkaa Brestiin oli jäljellä 176 km. Pilvipeite
alkoi lisääntyä ja asteet laskea. Carnacin ja Quiberonin liittymä ohitettiin vauhdilla. Brestiin vielä 168 km. Tylsää
moottoritiellä ajoa, puskat vain vilisivät silmissä. Oikein häijyä teki, kun tiesi mitkä ihanat rantakaupungit ja majakat
ja muut jäivät näkemättä. Honda piti ihmeulinaa. Johtuiko tien päällysteistä vai renkaista? Toivottavasti ei tule mutkia
matkaa tämän takia.

Brestiin saavuimme kaatosateessa ennen kahdeksaa, Ibis löytyi melko helposti, vain yksi harhaanajo johtuen yksisuun-
taisista kaduista. Kellarissa sijaitsevasta autotallista oli pulmallista löytää kapsäkkeineen hotellin puolelle. Vettä satoi
kaatamalla. Emme löytäneet ulospääsyä hotellin vastaanottoon ennen kuin Risto haki apua ulkokautta. Huoneemme
231 oli poikkeuksellisen tilava. Oli tarkoitettu pyörätuolilla liikkuville asiakkaille. Tilaa oli pyörähdellä joka suuntaan,
taulutelevisiokin oli normaalia isompi.

Ibiksen sijainti oli loistava, sillä useita hyviä ravintoloita oli kadun toisella puolen. Valitsimme sateessa ensimmäisen.
Kolmen ruokalajin illallinen sai Marjalta 3 sianpäättä, Ristolta 2.

Tiistai 28.5.2013

Päivä Brestissä

Aamiaisen jälkeen päätimme jäädä vielä toiseksi yöksi Brestiin. Olimme jo ennen Brestiin saapumista nähneet kartalla
Brestin kohdalla merkinnän Océanopolis ja ihmetelleet, että millainenhan se on, kun on yleiskarttaankin noin näkyvä-
sti merkitty.

Ajoimme Océanopolikseen bussilla no 3. Siellä esiteltiin maailman merten ihmeellisyyksiä neljässä eri paviljongissa
9000 neliömetrin näyttelyalueella. Yhdessä paviljongissa oli vaihtuvia näyttelyitä, muissa kolmessa pysyvät näyttelyt
ilmanalan mukaan: trooppiset meret, napaseutujen merialueet ja lauhkeat meret. Akvaarioita oli 55 ja niissä 4 miljoo-
naa litraa merivettä. Esillä oli tuhannen eri lajin edustajia ja 10000 merieläintä. Akvaarioiden lisäksi eri näyttelytilois-
sa oli hyödynnetty kaikkia nykysteknikan mahdollisuuksia ja auditorion panoraamakuvaukset mm. eteläisen Atlantin

pingviinyhdyskunnista saivat sanattomiksi. Auditoriossa olisi voinut istua koko päivän ja katsoa filmit yhä uudelleen ja uudelleen.

Tämän vuoden "Nouvelles Stars" olivat saukot ja merileijonat. Uudet tähdet kellottelivat ja kisailivat ulkoaltaissa. Océanopoliksessa vierähti yli neljä tuntia ja sittenkään emme ehtineet nähdä kaikkea (www.oceanopolis.com).

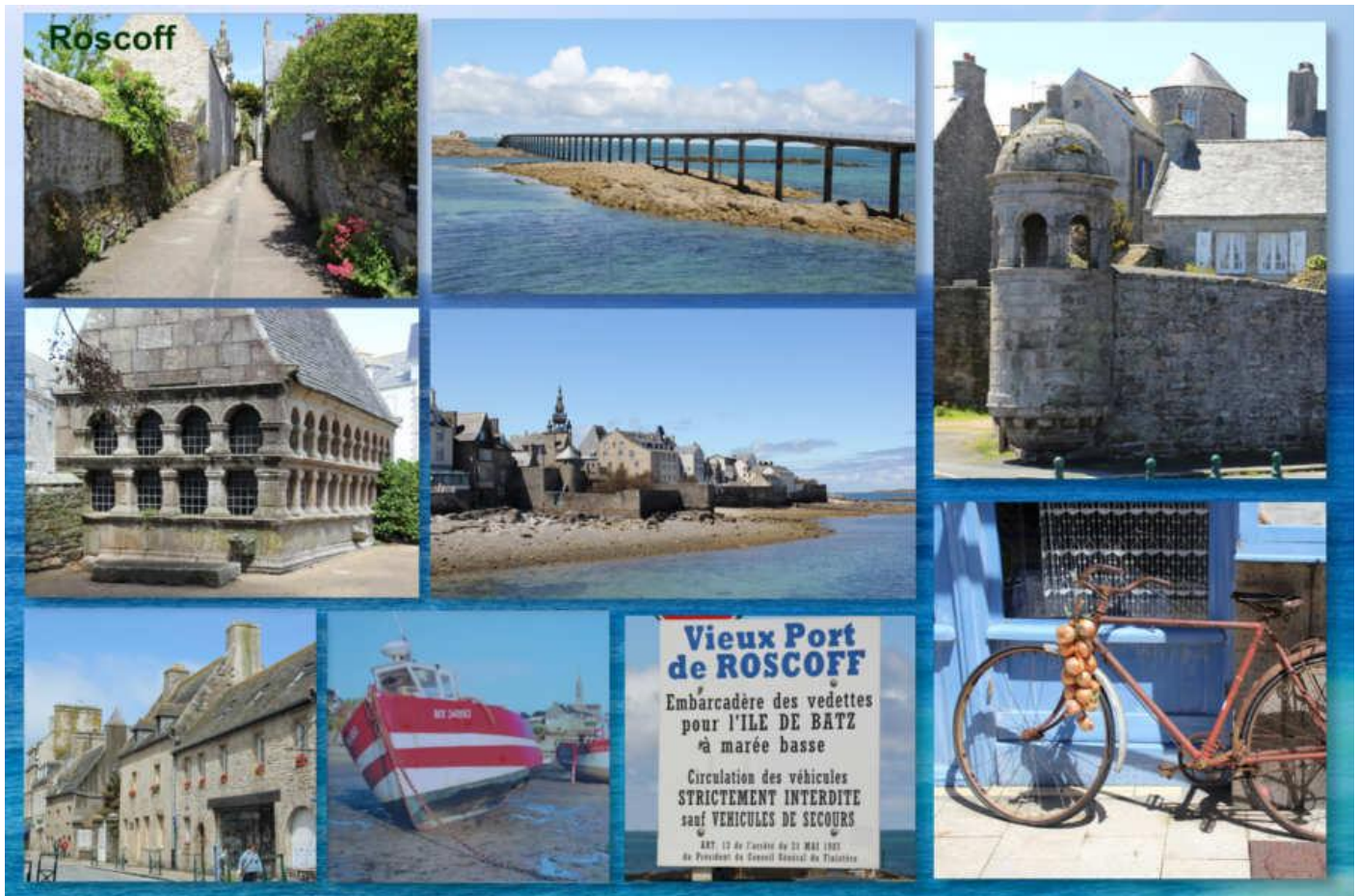
Aikomuksena oli vielä ehtiä hotellin lähellä olevaan Merimuseoon, mutta se suljettiin kello 18.30. Merimuseo sijaitsee kaupungin vanhimmassa muistomerkinä, Château de Brestissä. Yhä alkuperäisessä käytössä olevalla linnoituksella on yli 1700 vuoden historia takanaan alkaen antiikin Rooman aikaisesta pienestä castellumista nykyisin nähtävään Vaubanin aikaiseen massiiviseen linnoitukseen. Strategisesti merkittävän sijaintinsa vuoksi sillä on ollut tärkeä merkitys kautta aikojen. Linnoitus sijaitsee Penfeld-joen suulla Brestin redin sydämessä (redi = suoja-alue ankkuroitumisalue sataman edustalla). Se on yksi maailman suurimmista redeistä ja sotasatama on vahvasti linnoitettu. Linnoituksessa toimii myös merisotakoulu.

Illalliseksi kampsimpukoita ja häränpihviä eilisen ravintolan vieressä olevassa italialaisravintolassa. Erinomaista, jopa Riston asteikolla.

Keskiviikko 29.5.2013

Brest – Plouescat – Roscoff – Lannion – Perros Guirec – Paimpol - Saint Malo, 320 km

Aamulla asteita 9. Kaatosade esti menomme merimuseoon. Harmi, mutta jäipähän ainakin yksi syy palata Brestiin. Oikaisimme Brestistä suoraan Plouescatiin. Jatkoimme Bretagnen rantakaupunkien koluamista jalkautumalla Roscoffissa. Sadepilvet haihtuivat ja aurinko pilkisteli pilvien lomasta. Erikoinen harmaakivitalokaupunki. Upea kirkko 1600-luvulta. Kirkossa soi elävä urkumusiikki. Laivalla olisi päässyt läheiselle Île de Batzin saarelle, jota mainostettiin luonnonkauniiksi. Parasta hortensia-aikaa. Kukkivat suurina ja erivärisinä. Karun karkea kaupunki, hirmuisen kylmä tuuli. Asteita 14.

Söimme eväät pienen rantakaupungin St. Michel en Greven hiekkarannalla: emmentalia, nakkeja ja vettä. Eväiden jälkeen poikkesimme hetkeksi sisämaahan ja saimme matkan parhaat lehmäkuvat. Koko karja säntäsi riviin kameran linssin eteen. Yksi takariviin jäänyt nousi etujaloillaan edellään seisovan selkään näkyäkseen paremmin kuvassa.

Maisematietä Perros-Guireciin. Sateita ei enää näkynyt. Puutarhat täynnä kukkia. Aina olimme liikkeellä laskuveden aikaan ja veneet keikkuvat killellään kuivalla maalla. Sadoittain isoja ja pieniä purjeveneitä. Moottoriveneitä joka poukamassa. Perros-Guirec vaikutti erityisen mukavalta. Arkkitehtuuri pääasiassa jykevää graniittirakentamista. Eri- muotoiset tornit olivat bretagneilaisten mieleen.

Päivät hurauttavat vauhdilla iltaan. Liikkeelle lähdetessä tuntuu, että päivää on vaikka kuinka paljon edessä. Mutta hupsis. Hetkessä ollaan illassa ja ajoreittiä on lyhennettävä, jotta majapaikkaan ehditään. Näin kävi tänäänkin. Binicissä piti antaa ”Tompalle” lupa siirtyä moottoritielle ja lyhintä reittiä St. Maloon. Ilmoitti matkaksi 84 km ja ajoajaksi 50 minuuttia. Kello oli jo puoli kahdeksan.

”Tomppa” mykistyi varoittamatta eikä antanut ajo-ohjeita, joten me ajaa porotimme kaasu pohjassa täysin vikasuuntaan kohti Rennesiä. Siitä aiheutui noin 50 kilometrin ylimääräinen lenkki.

Bretagnessa Luoteis-Ranskan rannikolla sijaitsevaan Saint Maloon, merirosvojen kaupunkiin, saavuimme yhdeksän jälkeen. Oikean Ibiksen löytämisessä oli ongelmia. Ibiksiä oli kaupungissa useita ja olimme varanneet keskustasta. ”Tomppa” oli herännyt päivätorquiltaan ja ohjasi meidät Ibis La Madeleinen eteen. Se ei näyttänyt keskustahotellilta, joten hylkäsimme sen jo parkkipaikalla ja läksimme kurvailemaan keskustaan. Puolen tunnin päästä palasimme nöyriä tämän ensin bongatun Ibiksen eteen. Juuri tästä olimme huoneemme varanneet.

Ranskalaisia eläkeläisiä oli paljon, ryhminä ja erikseen. Puhetta piisasi ja kädet huiskivat. Ihmettelimme moista eläkeläismäärää, kunnes meille selvisi, että St. Malosta pääsi edullisesti Jersey saarelle. Sinne tietenkin olivat viemässä eläkesäästöjään.

Huoneen hinta netistä tilattua 82 € muuten päivän hinta 105 € Auto oli Ibiksen pihalla, oven edessä.

Torstai 30.5.2013

St. Malo - Cancale - Pontorson - Granville – Coutances - Honfleur, 300 km.

Aamu valkeni harmaana ja tihkusateisena. Sää oli kolea, 12 astetta ja kylmä tuuli, syksysää.

Päätimme yöpyä seuraavan yön Deauvillen tutussa Ibiksessä, mutta kun huoneen hinta, 139 € selvisi, etsimme booking.comin kautta halvemman vaihtoehdon Honfleurista.

Aamiaisen jälkeen ajoimme St. Malon keskustaan. Nimensä kaupunki on saanut 500-luvulla eläneen Malo-nimisen pyhimyksen mukaan. Vanha kaupunki on kokonaan linnoitettu ja satamaa suojaavat voimakkaan vuoroveden paljastamat hiekkasärkät. Nykyisen linnoituksen 1600-luvulta peräisin olevassa arkkitehtuurissa oli mukana sotainsinööri Vauban, kuten jo Brestissäkin. Vanha kaupunki tuhottiin lähes täysin elokuussa 1944 viikon aikana. Tuhoa on sanottu 1900-luvun Pompeijiksi. Vuosina 1947-1957 suoritettujen mahtavien kunnostustöiden ansiosta St. Malon vanha kaupunki on yksi harvoista ehjistä kokonaisuuksista Ranskassa. Mielenkiintoinen kaupunki.

St. Malosta vihreälle tielle Cancaleen. Sateen vuoksi maisemat eivät olleet parhaimmillaan. Ajelimme kuitenkin rantaiteita ja pikkukylien läpi. Ostimme sateenvarjot siinä toivossa, että sateet loppuisivat. Reitti oli sateessakin mielenkiintoinen. Lobeliat kukkivat kivitalojen seinien ja kiviaitojen raoissa.

Siirrymme Bretagnesta Normandiaan. Brit Hotels-mainoksia useampaan otteeseen matkan varrella. Onko hotelliketju vai hotelleja välittävä nettifirma? Pitääpä ottaa selvää. Granvillessä Risto huokaili, kun oli hotelli varattu jo muualta. Kaupunki oli paljon isompi kuin olimme kuvitelleet. Viehättävä ja eläväinen. Värikkäät lippunauhat koristivat katuja. Ihania ravintoloita. Tuoretta merenelävää oli tarjolla joka paikassa ja hinnat olivat edullisempia kuin mitä olimme tähän saakka nähneet. Tänne on tultava ensi syksynä, totesi Risto! Sateenvarjo-ostokset tuottivat halutun tuloksen. Granvillessa paistoi aurinko, asteita 14. Täälläkin laskuveni. Veneet redillä vinksin vonksin.

Granvillestä matka jatkui Coutancesiin. Coutancesin roomalais-katolinen katedraali (Cathédrale Notre-Dame de Coutances) on upea goottilainen luomus, rakennettu vuosina 1210-1274. Kirkko näkyi kauas ja dominoi koko kaupunkia. Sen tornit kohoavat 80 metrin korkeuteen ja ne voi nähdä jopa Jersey saarelta saakka.

Manchen niemi ja Cherbourg jätettiin kiertämättä, olihan siellä jo joskus käyty. Ja kun muuallakin sataa inhottavasti, niin tottahan Cherbourgissa kaksinverroin! Suunnaksi siis St. Lô, Bayeux ja nopeinta tietä Honfleurin suuntaan. Honfleur on ollut unelmiemme kohde lähes 20 vuotta. Olemme aina vain läpiajaneet. Ennen aina on ollut joku toinen toistaan kummallisempi syy, miksi emme ole Honfleurin jääneet, emme edes pysähtyneet. Nyt onnistui, kiitos Deauvil-
len Ibiksen hinnoittelun!

Honfleurin Hotel Diligence oli itse sympaattisuus. Kun muut vastaavilla tähdillä (***) varustetut hotellit maksoivat pitkälti toista sataa, tämä vain 85 € Ja auton saimme suljetulle pihalle samaan hintaan. Huone oli pikantti ja romanttinen. Kaikki tarvittava löytyi, myös vapaa WiFi. Ja mainosten 300 metriä ydin keskustaan piti paikkansa. Ranskan osion ihanimman ja tunnelmallisimman illallisen nautimme Honfleurin sydämessä vanhan satama-altaan laidalla. Kolmen ruokalajin menu: aluksi Marjalle ostereita ja Ristolle savulohta lisukkeineen, pääruokana molemmilla ”a plateau de fruits de mer”. Jälkiruokana Ristolla coloneltyylinen sitruunasorbetti ja Marjalla mansikka-vadelmajäädye kermahörsökkeellä. Pullo viiniä ja anisaperitiivit. Koko komeus hintaan 100 € Kuulostaa paljolta, mutta määrään ja laatuun ja Suomen hintoihin verrattuna oli edullista.

Perjantai 31.5.2013

Honfleur - Fecamp - Dieppe - Abbeville - Boulogne sur Mer, 260 km

Hotellilaskua maksettaessa paikan Madame toivotti meidät tervetulleeksi uudelleen syksyllä ja antoi numeron, johon soittamalla saamme samaan hintaan oikein sviitin kuin nyt maksoimme tavallisesta huoneesta. Lupasimme ottaa yhteyttä. Kävelimme vielä kuvauskierroksen verran kaupungilla ja eilisillä ravintolakaduilla. Näyttivät päivän valossa yhtä ihanilta kuin illalla. Paljon taidegallerioita. Erikoisen kirkko. Honfleuria sanotaan taiteilijoiden ja etenkin taidemaalareiden kaupungiksi.

Yhdeltä matka jatkui. Pilvipouta, asteita 14 Normandiassa ja samaan aikaan Kittilä Pokan havaintoasemalla ja Inarissa Ivalon lentoasemalla mitattiin 30.5 astetta!

Honfleurista läksimme kohti Amiensia, mutta tulimme heti kohta katumapäälle ja suuntasimme rannikolle Fecampiin. Jouduimme ylittämään lossilla Le Havreen laskevan joen ja muutenkin tekemään ihmekiemuroita. Kiemuroista selvityämme kullankeltaiset rypselit hehkuivat tien molemmin puolin.

Fecampissa upea kiviranta, miljoonia pyöreitä kiviä, laski Risto. Söimme jätskit ja ihailimme Atlanttia. Sitten mutkasta tietä vihreiden maisemien läpi Dieppeen. Asteita 15. Aurinko paistoi, sateet toivottavasti ohi.

Ennen Dieppeä taivas taas pilvessä, onneksi ei satanut. Järkyttävän laajat peltoaukeat. Normandian kesäiset maisemat olivat ihania. Pehmeän ranskalaisen valkohomejuuston, ranskalaisen gastronomian symbolin, Camembertin kotiseutuja. Abbevillen ohitimme ohikulkutietä.

Tie Le Touquet-Paris-Plageen halkoi laakeita peltoviljelmää, karjalaitumia ja pikkukylä. Kesä oli hehkeimmillään, joskin sää oli ajankohtaan nähden tosi kylmä. Rantakaupunki Le Touquet-Paris-Plageessa oli kalliita huviloita, laajoja viheralueita, kuntopolkuja, pitkiä hiekkarantoja ja vesipuistoja sekä tietenkin golfkenttä. Uskomaton paremman väen vapaa-ajanviettopaikka.

Vajaan 30 kilometrin jälkeen kello 20 kurvasimme Boulogne sur Merin Ibiuksen oven eteen. Meille oli puhelinvarauksen tuloksena varattu 3 huonetta. Vastaanottovirkailijalla olivat free ja three menneet sekaisin. Honda saatiin alakerran valtavaan talliin, joka oli yhteinen Leclercin tavaratalon kanssa.

Illalliselle marssimme kaupungin sydämeen. Nautimme siiderit toriterassilla ja Risto sai viereisen pöydän Portugalin vesikoirasta innokkaan ihailijan. Sitä piti rapsuttaa ja silittää koko ajan ja ihastus oli molemminpuolinen. Illallinen torin varrella oli hyvä. Valitsimme 25 euron menut: Ristolla sardiinipastaa, rapeaksi paistettua lohta sekä juustotorttua ja mansikkasorbettia. Marjalla etana-rapulautanen, sinisimpukoita ja paahtovanukas.

Hotellille tullessamme, huomasimme, että autotallin ovi oli sepposen selällään. Ja Ibiksen ovesta sisään astuessamme havaitsimme sekä silmin että korvin, että engelsmannit olivat vallanneet talon! Iso bussi oli tyhjentänyt sisuksensa Ibiksen ala-aulaan ja baariin. Olivat janoisia ja pikkupurtavan puutteessa. Yövuoroa hoiti parikymppinen tyttö yksinään, siis vastaanottoa, baaria, asiakaspalvelua, kaikkea. Sääliksi kävi. Ehkä sanoutuu irti huomenna, niin toivottamalta työmäärä näytti. Mekin vielä valittamassa avoimesta autotallin ovesta.

Lauantai 1.6.2013

Boulogne sur Mer - Calais- Dunkerque - La Panne - Venlo – Duisburg, 460 km

Aamulla marssimme kirkon kupeeseen maalaismarkkinoille. Eiliset koiraenglantilaiset antoivat vinkin markkinoista. Kojuja ja asiakkaita oli runsaasti liikkeellä ja monenmoisia herkkuja tarjolla. Hotellille palasimme ennen puolta päivää. Ibis tarjosi meille kahvit, jotka nautimme luvan kanssa hotellin aamiaishuoneessa torilta hankkimiemme omenapiirakoiden kera. Honda oli ehyenä ja hyvässä hapessa autotallissa, vaikka olimme pelänneet sen puolesta, kun autotallin ovi oli tuntitolkulla auki eilen illalla.

Boulogne sur Merissä on käyty ennenkin, totesimme, kun läksimme ajamaan joen rantaan sataman kautta Calaisiin päin. Tuttu iso kalasatama ja tutut kalanmyyntikojut. Näin pieneksikö tämä Eurooppa on kutistunut? Vähän väliä törmäämme ennen käytyihin paikkoihin.

Tien varressa golfkentän mainos. Jo vuodesta 1901 lähtien on golfia pelattu Golf de Wimereux'n kentällä. Kenttä oli aivan meren äärellä lähelle Boulogne sur Meriä.

Aivan superreitti Boulogne sur Meristä Calaisiin (tie d940). Pysähdyimme Cap Blanc Neziin ihmettelemään toisen maailman sodan aikaisia muistomerkkejä. Lindemannin valtavat patteristot ja Hitlerin rakennuttamat bunkkerit, jotka naamioitiin rakentamalla iso tekojärvi niiden päälle! Mörssärien kantama Englannin puolelle oli yli 40 kilometriä, jopa Kenttiin saakka.

Calaisiin ohitus takkuili, kun emme olisi halunneet moottoritielle. Kiertotiemerkintöjen ja muiden sotkujen takia oli pakko ottaa moottoritie käyttöön. Poistumasta 51 siirryimme takaisin tielle d940.

Dunkerque oli ihan mahdoton paikka. Kamala seisova ruuhka keskustassa. Poistuimme vilkkaasti paikalta. Ei olisi kannattanut tätä koukkua tehdä lainkaan. Belgian rajan ylitimme neljältä ja sukkelasti olimmekin La Pannessa. Ihana Ranska jäi tällä erää taakse. Olimme matkanneet useita päiviä Bretagnen ja Normandian isoissa ja pienissä rantakaupungeissa, osan vain läpiajaen, osassa jalkautuneena ja osassa illan ja yönseudun viettäeinä. Ylitse muiden meidän mielestämme nousivat Le Croisic ja Honfleur.

Oostenden rantatie oli pitkä ja suora. Viimeinen vilaus Atlantista. Gentin kiersimme mahdollisimman kaukaa. Ajoimme Antwerpenin ohitustiellä kohti Venloa ja sieltä Duisburgiin.

Duisburgin Ibis sijaitsi päärautatieaseman vieressä. Kauhistuttava paikka, jos auto olisi pitänyt jättää kadulle. Onneksi Ibiksellä oli vahvasti suljettu sisäpiha, jonka viimeiselle vapaalle paikalle saimme automme. Saavuimme hotelliin yhdeksän jälkeen, vaikka tarkoitus oli kerrankin majoittua ajoissa. Ranta-ajelut ja kaupunkien ruuhkissa pyörimiset olivat vieneet aikaa ja lisäksi sitten vielä bensa loppumisuhka aiheutti ylimääräisen maaseutukierroksen. Nyt oli käydä ohraisesti Venlon jälkeen. Emme tankanneet Hollannin puolella, koska Hollannin bensa oli niin kallista, ysvitonen 1,810 €/l. Luku näytti kamalalta ja järki katosi päästä. Laskimme, että pääsemme kyllä Saksan puolelle ja siellähän asemia on heti vastassa. Mutta eipä ollutkaan. Bensamittari oli näyttänyt nollaa jo tovin, ennen kuin ”Tomppa” löysi meille lähimmän bensa-aseman 10 kilometrin päässä olevasta kylästä. Aikaa tähän sekoiluun kului lähes tunti.

Kävimme olusilla kaupungilla. Duisburgin kadut olivat aivan autiot. Kaikki olivat jossain katsomassa Euroopan liigan loppuottelua, jossa kaksi saksalaista jalkapallojoukkuetta oli finaalissa. Baier München voitti.

Ilosella golfpallo lensi rahakkaaseen malliin Tukholmassa ja Latvala voitti rallin.

Euronewsin mukaan Eurooppa kuohuu. Mellakoita ja mielenosoituksia Turkissa, Espanjassa, Portugalissa, Saksassa, Englannissa jne.

Sunnuntai 2.6.2013

Duisburg - Herford - Bremen - Lyypekki, 520 km.

Aamiaisen jälkeen tunnin lenkki kaupungilla. Jokea emme löytäneet. Sen sijaan hotellin läheltä alkava pitkä ostoskatu piti sisällään tavaratalot ja pikkuputiikit. Kaikki kiinni sunnuntaina, Riston ilolla ei ollut rajaa. Duisburgin Ibiksen luokittelimme erinomaiseksi yöpymispaikaksi, jos auton sai täysin suljetulle ja turvalliselle sisäpihalle. Autoparkin hinta 6 €

Hotellista ulos tasan kello 12. Sää oli loistava, aurinko paistoi ja asteita 17. Suomessa on viimepäivinä ollut Euroopan kovimmat helteet. Hella on paukkunut jo useana päivänä. Samaan aikaan muu Eurooppa kalisuttelee hampaitaan ja napittaa toppatakkejaan. Eilen Ranskan puolella 13 astetta, Belgiassa 11, Hollannissa 13 ja Saksassa 12 astetta. Lisäksi jäätävä tuuli. Marja taisi olla ainoa capreissa kulkeva olento koko Euroopassa.

Weberin vaatteita fanittava Marja huomasi Gerry Weber-stadionin opaskyltin tien poskessa. Kyltistä sai sen kuvan, että stadion oli ihan äärellä. Marja halusi vilkaista. Kymmeniä ylimääräisiä kilometrejä jouduimme ajamaan tuon kyltin takia. Lopulta osuimme Gerry Weber-Stadionin valtavalle parkkialueelle. Stadionilla järjestetään vuosittain merkittäviä urheilu- ja kulttuuritapahtumia. Stadionin vieressä oli korkeantason Gerry Weber Sportpark Hotel gourmet-ravintoloinen. Gerry Weber on muutakin kuin rätkäkauppias!

Weber-stadionilta kohti Herfordia. Rhodot kukkivat vieläkin upeampina kuin Bretagnessa. Valtavia erivärisiä rhodopensaita kaikkialla kiemurrellessamme maaseututeillä kohti Bremeniä. Vaurasta, kaunista, rauhallista, ei tietoaakaan lamasta tai muista elon kurjuuksista. Saksan osuuden kruunasivat ehdottomasti hehkuvat rhodot.

Rhodomatka loppui Bremeniin, jossa siirryimme Hampurin moottoritielle. Matkaa Lyypekkiin jäljellä 175 km. Kello vaille kuusi. Väli Bremenistä Hampuriin sujui vauhdilla, Hampurin jälkeen paikoin tietöitä samoin ennen Lyypekkiä, mutta sunnuntain vuoksi rekkoja ei ollut liikenteessä juuri lainkaan, matkanteko sujui mukavasti. Taas olivat audimie-

het vauhdikkaimmalla päällä. Kuului vain humaus ja näkyi vilaus, kun nämä maanteiden ohjukset ujelsivat ohitse.

Kahdeksalta kurvasimme Ibiksen pihaan ja autotalliin. Asteita 14. Huone normaali, ehkä hieman tilavampi. Auto mukavasti talliin. Pikaisen majoittumisen jälkeen 20 minuutin reipas kävely keskustaan ja suorinta tietä Jensen's Böhhausiin. Ravintola oli lähes tyhjä, olihan sunnuntai ja kello jo miltei kymmenen. Tilasimme talon menut: ensin rapusalaattit, sitten Ristolle tietenkin pihvi ja Marjalle kanaa. Jälkiruuaksi jääteloannokset. Juomana pullo argentiinalaista punaviiniä ja Ristolla alkujanoon olut. Maittava kokonaisuus ja arvosanaksi rapsahti 2,5 sianpäättä.

Vielä 20 minuutin reipas askellus Ibikseen ja uutiset Padista. Itävallassa ja Saksassa katastrofaaliset tulvat. Joet tulvivat ja kaupungit hautautuvat veden alle ja mutaliejuun. Sadetta on tullut sama määrä kuin normaalisti kahdessa kuu-kaudessa. Ihmisiä kuollut ja koteja tuhoutunut. Pahimmat tilanteet Etelä - ja Itä- Saksassa. Me olimme omassa reittiva- linnassamme vältäneet tulvaseudut.

Muualla maailmalla isoja mellakoita. Mm. Istanbulissa rajua touhua tv-kuvien perusteella.

Maanantai 3.6.2013

Lyypekkipäivä

Silmät avattuaan Marja pinkaisi kaupungille kesävaatteiden kimppuun. Risto jäi onnellisena iPadin seuraan. Monen päivän iltapäivälehdet oli lukematta. Värikäs kesämuoti ilakoi kauppojen vaaterekeissä, mutta ei kaupunkikuvassa. Lämpömittarin 18 astetta ei ollut pystynyt vakuuttamaan paikallisia kesän tulosta. Kaupat olivat entuudestaan tuttuja, joten kierros eteni vauhdilla.

Puolen päivän jälkeen Risto liittyi seuraan. Nautimme kesäpäivästä hansakaupungissa. Teimme laivakierroksen Lyypekin ydin saaren ympäri, hienoja taloja ja viheralueita. Runsaasti melojia ja kajakkeja joella.

Myöhäislounas joenrannan Potter's-ravintolassa. Samassa, jossa vuosia sitten olimme nauttineet herkullisen illallisen. Emme meinanneet tunnistaa koko paikkaa. Edellisellä kerralla oli kylmä varhaiskevät, jolloin jokirannassa ei ollut

yhtään ulkoterassia. Nyt koko ranta oli niitä täynnä. Risto tilasi 250 gramman ribeye steakin ja Marja spargel schnitzelin. Erinomaista. Marjalta 3 sianpäättä ja Ristolta 2.

Saimme liput keskiviikkoamuna klo 3.00 lähtevään laivaan. Hinta 745 euroa A2 ikkunallisesta koirahytistä (2 aikuista ja auto). Oli ainoa vapaa hytti.

Uutisista luimme, että ”Suomalaiset hikoilevat helteessä, Keski-Eurooppa tulvii”. Suomen etelä- ja keskiosiin odotettiin huomiseksi jopa 30 asteen lämpötilaa. Tšekissä, Itävallassa, Saksassa ja Unkarissa rankkasateiden aiheuttamat tulvat jatkuivat. Televisiossa näytettiin koko ajan kauhistuttavia tulvakuvia eri puolilta. Elben, Vltavan ja Tonavan vedenpintojen nousu oli hurjaa, 8-12 metriä.

Tiistai 4.6.2013

Lyypekki – Moisling - Travemünde, 25 km

Aamiaisella meille kerrottiin, että bratwurstisesonki on ohi ja makaralautasta ei enää voitu täyttää. Tarjoiluvadilla oli 2,5 pientä bratwurstia ja olisimme halunneet lisää. Ei onnistunut. Mikä ihmeen sesonki, valmistetaanko makkaraa vain jonain aikana vuodesta? Aamiaispöydän tyhjän patonkikorin suostuivat kuitenkin täyttämään vetoamatta sesongin loppumiseen. Aamiaisen jälkeen kaupungille lippalakin ostoon.

Honda haettiin tallista kolmelta ja ”Tompalle” annettiin ajosuunnaksi Moisling. Cittin ostoksilla täytettiin Hondan jokainen vapaa kolo. Laatikoviinejä, etupäässä saarella nautittaviksi. Lasipullojen kuljetuksen ulkosaaristoon olemme lopettaneet jo aikoja sitten.

Cittistä suuntasimme Travemüнден. Siellä oli lomalaisia eri malliin kuin jos olisimme matkailleet kuukautta aikaisemmin. Rantaterassilla nautimme kalalautasen kahdelle, neljää eri sorttia kalaa isolla tarjottimella.

Laivarantaan saavuimme puoli kymmeneltä. Toiseen jonoon. Kello 23.20 alettiin jonoja ohjata laivaan. Ja kas kummaa, ihan saapumisjärjestyksessä. Lisäksi todella ystävälliset ajo-ohjeet laivakannella. Kolme sianpäätä rapsahti Finnlinesille upeiden työntekijöidensä ansiosta. Hytti 730, oli eläinhytti eli hytti, jossa sai matkustaa eläimien kera. Oli ainoa vapaa ikkunallinen hytti, kun eilen tilattiin. Hytti oli normaalia tilavampi, joten olimme ihan tyytyväisiä. Rocha Bravan kissat olisivat mainiosti mahtuneet mukaan.

Ennen hytissä nautittavaa herkullista yöpalaa käväisimme 11. kerroksen baarissa. Väkeä oli tungokseen asti. Tietynlaisia liivejä kantavat moottoripyöräkerholaiset, joita oli pitkälti toistakymmentä, aiheuttivat baarissa syrjäsilminkatse-
lua.

Hytissä kuohuviiniä, rapuja, paahtopaistia, kinkkua, chevrellä täytettyjä pikkupaprikoita ja sämpylöitä. Nukkumaan puoli kolmelta. Laiva oli vielä satamassa.

Keskiviikko 5.6.2013

Laivapäivä

Ennen aamiaista kunnan lenkki kannella navakassa tuulussa helikopterympyrää kiertäen. Ainakin 25 kierrosta = run-
sas kilometri. Aamiainen omin eväin hytissä. Sitten teeveestä ikivanha suomalainen elokuva ja MOTin viimeisin oh-
jelma sotaveteraanijärjestöjen varallisuudesta ja toiminnasta. Varakkaita olivat mm. lottajärjestöt. Veteraanien keski-
ikä on 90 vuotta, joten ei kovin pitkään tarvitse oikeita sotaveteraaneja tai heidän puolisoitaan tukea. Mitä jättiomai-
suuksille sen jälkeen tapahtuu? Lottajärjestö esim. aikoo pistää rahaa Venäjällä hautausmaiden kunnostukseen! Eikö-
hän vielä elossa olevien sotaveteraanien elämän kaikinpuolinen helpottaminen olisi tähdellisempää?

Laivaillallinen oli erinomainen. Laiva oli täynnä, mutta herkkuja riitti kaikille. Kalapöydässä oli kaikkea muuta paitsi
graavilohta. Ravut olivat ihania ja siitä nauttivat etenkin itänaapurit. Pöytiin kannettavat rapukeot olivat huikeita. Ra-
pujen lisäksi oli simpukoita, pateita, salaatteja, savulohta, siikaa, erilaisia mätejä ja keinomätejä. Pääruokapöydästä
löytyi possua, lammasta ja härkää. Jälkiruokana juustoja, kakkuja ja jäätelöä. Päätimme aloittaa ankaran kurinpalau-
tuksen heti kotiin päästyämme. Sauvakävelyä, kuntosalia ja salaattierioita juhannukseen saakka. (Heh heh sanoi
Risto.)

Laivamatka koirahytissä sujui mukavasti. Siivous olisi voinut olla huolellisempi, mutta tässä vaiheessa matkaa suur-
piirteisyytemme oli huipussaan emmekä ihan pieniin viitsineet reagoida. Onneksi emme olleet eläinallergikkoja.

Ihana matka takana. Honda kuljetti meitä iloisesti ja turvallisesti kokemuksesta toiseen. Toivottavasti voimme vielä
jonkun kerran toteuttaa näitä matkoja.

Yhteenveto

Matkalla Carveirosta Helsinkiin ihailimme Espanjan maaseutua vuoristoiseen ja tutustuimme muutamaa uuteen paradoriin. Ranskassa mielenkiinnon kohteena olivat länsirannikon pienet kylät ja kaupungit. Tarkimmin koluttiin Bretagnen ja Normandian rantoja. Saksassa rhodot olivat parhaimmassa loistossaan. Euroopan kesä oli kukkaloistosta päätellen pitkällä, mutta säät olivat poikkeuksellisen viileät ja paikoin sateiset. Ruokailut onnistuivat odotettua paremmin, koska siansaparoita ei jouduttu heiluttelemaan kuin kerran.

Ajetut kilometrit Portugalissa ja Espanjassa 1700 km, Ranskassa 1800 km, Belgiassa, Hollannissa ja Saksassa 1100 km, yhteensä 4600 km. Yöpymiskaupungista toiseen suorinta tietä ajettuna reitin pituus olisi ollut noin 4000 km. Pikakuteilla kieppuminen toi matkaan 600 kilometrin lisän.

Yllättävän elämyksen koimme Brestissä tutustuessamme maailman merien ihmeelliseen maailmaan (Oceanopolis).

Yöpymiskaupungit, hinnat ja miten varattu:

Espanja:

- 20.5. Trujillo, Parador, 80 € booking.com
- 21.5. Toledo, Hotel Santa Isabel, 70 € booking.com
- 22.5. Alarcón, Parador, 202 € booking.com
- 23.5. Soria, Parador, 80 € varattu hotellin tiskiltä

Ranska:

- 24.5. Cibourne (St. Jean de Luz), Ibis, 71 € puhelinvaraus
- 25.5. Royan, Hotel Le Trident Thyrsé, 70 € booking.com
- 26.5. St. Nazaire, Ibis Trignac, 59 € varattu hotellin tiskiltä
- 27.5. Brest, Ibis, 89 € booking.com
- 28.5. Brest, Ibis
- 29.5. Saint Malo, Ibis La Madeleine, 82 € booking.com
- 30.5. Honfleur, Hotel Diligence, 85 € booking.com
- 31.5. Boulogne sur Mer, Ibis, 85 € puhelinvaraus

Saksa:

- 1.6. Duisburg, Ibis City, 80 € puhelinvaraus
- 2.6. Lyypekki, Ibis, 70 € booking.com
- 3.6. Lyypekki

Bensan (95) litrahintoja:

Portugali 1,569 € Espanja 1,432 € Ranska 1,750 € Hollanti 1,810 € ja Saksa 1,509 €

Gastronomisten matkatarkastajien luokituksia:

3 sianpäättä	paras mahdollinen arvosana
2 sianpäättä	hyvä
1 sianpää	menettelee
1 siansaparo	ei kehumista
2 siansaparoa	selkeästi pettymys
3 siansaparoa	syötäväksi kelpaamaton
kopallinen siansaparoita	ihan mahdoton juttu

”Tomppa” = TomTom-navigaattorimme